

SZÉCSÉNYI HIRLAP

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

A SZÉCSÉNYI VÁLASZTÓKERÜLET 48-as ÉS FÜGGETLENSÉGI PÁRTJÁNAK HIVATALOS LAPJA.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor.

Negyed évre 2 kor.

— Egyes szám ára 16 fillér. —

Előfizetések a kiadóhivatalba küldendők.

Megjelenik minden pénteken.

Felelős szerkesztő:

Dr. Szóke Jenő.

A szerkesztőség telefon száma: 6.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lap szellemi részére, s a nyiltérre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

A nép gazdasági oktatása.

II.

Az első lépésnek a rendszeres gazdasági iskoláztatásnak kell lenni, ideértve a felnőttek oktatását is. Csak ha valamit alaposan tud és be is gyakorolt a nép fia, csak akkor fog leszokni a henye parasztvárosi életről és fog kihurcolkodni egész évi tartózkodásra a tanyára.

Analfabétáink száma országos állagban 39 százalék, 960.000 iskolaköteles közül 261.000 ifju egyáltalán nem is látogatja az ismétlődő iskolát, mert körülbelül ugyanilyen a száma azoknak, a kik nem tanultak meg becsületesen se írni, se olvasni. Oka ennek a kevés és alkalmatlan iskola; valamint a létezők tulzsufaltsága.

A helyzet 1908-ban az volt, hogy csak ott, a hol a község lakosságában önmagától megvolt az érzék a nép tudásának és munkaképességének fejlesztése iránt, volt ismétlődő gazdasági tanfolyam vagy szakiskola. A hol ez nem volt, ott nem volt gazdasági iskoláztatás. Az eredmény, a mit elértek, oly szép, hogy már szinte hűnös mulasztás számba ment volna, ha a kötelessége tudatában lévő kultuskormány továbbra is halogatta volna a már az 1868. évi törvény által előírt lépéseket megtenni.

Apponyi javaslata a korábbi rendeletekben foglaltakat törvénnyé akarja emelni, az államsegítséget kötelezőleg akarja biztosítani. Az államsegítséget első sorban a gazdasági ismétlődő oktatással foglalkozó elemi iskolai tanítók kapják.

Eötvös báró kora óta mai napig, vagyis

Apponyi miniszterkedéséig vezető köreink azt hitték, hogy az ország boldogulására elég, ha a paraszt egy kicsit írni-olvasni megtanul. Mi, a kik láttuk, hogy más országokban mily intenzíve mesterkednek az iskolában és az életben azon, hogy a földmivelők ismerete és munkaképessége emelkedjék és hogy mily sikert aratnak ott a földmivelő nép rendszeres kiképzésével, mi évtizedek óta hiába lármáztunk és hívtuk föl a figyelmet népünk hátramaradottságára.

Most azonban kislül, hogy a pénzügyminiszter sem nem tud adósról erősebb megszorítással a földmivelő népből több adót, annyit ki préselni, mint a mennyire a kulturország szükségleteivel föllépő, de Ausztria gazdasági rabigája alatt sínylő országának szüksége volna. Már Lukács pénzügyminiszter kenyelenségből belátta azt, hogy tudniillik immár halaszthatatlanná vált az állam pénzügyei szempontjából is a földmivelő nép gazdasági munkaképességének emelése, ma ugyancsak a pénzügyek rendjének föntartása érdekében hozzálátnak Wekerle és Apponyi a reformhoz.

Hogy minő keretben akar a miniszter reformja mozogni, mutatja az a számítás, mely szerint az esetre, ha az állam valamenyny 4800 kisebb típusu iskolai tanfolyam tanítójának a fizetését pótolná és ha a föllállítani kontemplált összes önálló szakiskolákat önmaga állítaná föl és eltartaná, még ebben az esetben sem fog a budget az új tanítóképzők föllállítási és föntartási költségén felül évi másfél milliónál több kiadást okozni.

A miniszter teljes joggal mondhatta tehát a megokolás 26. lapján: hogy a reform az államkincstárra tulajdonképpen semmi jelentős meghatározott terhet nem ró.

Jellegzetes ez a mi törekvésünk különös, minden gazdasági természetű nagyobbszámú reformáció megindításánál, hogy nem a reform által elérendő nagy hasznot, hanem azt a körülményt igyekezünk a reform indító okául előtérbe tenni, hogy különösebb áldozat nélkül, kvázi ingyen, minden nagyobb kockázat nélkül, birjuk megcsinálni.

Mig széles e világon minden nép hozzászólt a rideg valóságnak megfelelő fölfogásához, tudniillik, hogy semmi nagyot és elhatározót nem lehet apró eszközökkel, kivárással, alkudoztatással elérni, hanem hogy a nemzetnek a haladás és fejlődés biztosításáért százszor és ezerszer meg kell és meg is lehet mindent kockáztatni, addig nálunk mindinkább lábra kap a nemzetéletről birt ama hamis fölfogás, hogy mindent a nemzeti állam attributumaitól, a nemzeti függetlenségtől kezdve le a gazdasági iskoláztatásig, épp oly jól, ha lassu tempóban is, meg lehet csinálni szép és csendes viselkedéssel és az időnek semmibe vevésével.

A t. Szerkesztő ur szives engedelmével . . .

. . . nem tartom helyesnek, hogy lapjában az egyes közlemények írói nevükön szerepeljenek. Lapja a közérdeket szolgálja. Ami benne van, nem az egyes írók mondják, hanem a lap. Ha a közlemény alatt olvas-

TÁRCZA.

Bergomaszka.

Írta: **Révay Sándor.**

(Színi jelenet — Melodráma.)

(Folytatás és vége.)

Kirdly.

Jó bányászok, ne féljete,
Hogy köztetek megjelenek.
Ugyis hegyi munkátokban
Védő népem mindig ott van;
Hogy ne ártson gonosz szellem,
Küzdünk vétő kárja ellen,
Csákányotok gazdag éren
Jó sikerrel én vezérelm.
Vizfakadást, földbeomlást
Hegyi törpék mind felfogják.
Életelő pára ellen,
Mit rátok fú a rossz szellem,
Ők védének — s a munkában,
Ők eszközlik, hogy áldás van.

Azért tehát ne féljete,

Hogy köztetek megjelenek:
Ki osztom a munkátokat,
Látni vágytam vigságtokat . . .
Rejtékünkön ez a ficzko
Ha már kivont, legyen így jó . . .

Öreg bányász.

Ödvözöllek, tündér lélek,
Am, megbozsáss, kissé félek . . .
Husból, vérből van a lényünk,
Hussal, vérrel együtt érzünk,
Létünk' bár a lélek adja,
Jutván testtel szép összhangha,
De a pusztá lélek olyan,
Mint repülés mély álomban:
Érzése jó, de — idegen,
S vágyunk lenni csak ide-lenn . . .

Kirdly.

Tévedsz öreg, — az én lényem,
Mint a tied, olyan éppen,
Sok ezer év válasz-falát,
Ha erőd vón' — s lerontanád,
Ős apád' is köztünk lenné
S tisztán látna véges elméd:
Az ős ember ős tanyáját
Földgyomrában megtalálnád,
Honnét csendes, holdas éjjel,
Mint a méhraj oszlunk széjjel,
A föld színén — eledelre —
Magvat, gyökért, bogyót szedve,
És vadászva nyestre, hódra,
Mi testünket fedje, óvja
Jó nekünk így; földi ember,
Hova jutni nem tud, nem mer,

Ott vagyunk mi hasznokra,
Látatlanul zsongva, bongva.

Öreg bányász.

Szépén szóltál, értelmesen,
Szavad' talán el is hiszem,
De, hogy igaz ez a beszéd,
Lépj közelebb, adjad jelét . . .

Kirdly. (Előbbre lépve.)

Bort hát ide, hadd élvezem,
Öreg ficzko, koczints velem.
(Sorba bort töltögetnek.)

Jó nép, a jóvöltökre!

(Iszik.)

Öreg bányász.

Legyen szívből viszonzva.

(Isznak.)

Kirdlyné.

Apjok, hát én hol maradok . . .

Kirdly.

Tyű — igaz a' . . .
(Kancsót ad a kezébe.)

Huzz egy nagyot . . .

Kirdlyné.

Igy már helyes.

(Iszik.)

Széket ide!

ható ki írta, ellenszenv és kicsinylés a mi az olvasni akarón erőt vesz; hanem ha senki se tudja, ki írta a közleményt, akkor hat.

Versre, tárczára nem értem. Sem a Bécs város 1462 évi pecsétjéről megjelent közleményre és hasonlókra; ott a név emeli az érdekességet.

Hanem ezt csak előljáróba. A helyi közügyekről akarok írni. Ami a tollamra akad.

Tehát beszélgettünk a serdülők időtléséről. Hárman. Az egyik azt mondta: a szülőkön áll minden. Mikor én a pálinkát emlegettem, mint minden rossznak éltető kuforrását, a minék élvezése előli a serdülők kedélyét, megtudtam, hogy például nyáron, mikor a feleség kiviszi az ebédet az urának a mezőre, — természetesen a 4-5-6 éves fiát se hagyja otthon — ebédnél a munkás, az apa pálinkával először a gyermekeit kínálja meg. És hogy ez általános. Meg azt is megtudtam, hogy jóemlékü Bacsics gvardián felolvasásokat tartott az embereknek, így akarta a pálinka ivástól eltéríteni, hanem lezúgták és olyanokat mondtak oda neki, hogy nekik nem kerül baraczk pálinkára, mint neki, tehát nekik jó a bunda is.

Művelődéstörténeti adatok. Hanem elszomorító. A huszadik századbeli magyar munkás apai szeretete abban nyilatkozik meg, hogy a serdületlen koru gyermekeit rászoktatja a pálinka ivásra. Őt hibáztassam-e? A pálinkát a legnagyobb jónak tartja, amit élvez, azért adja a fiának.

Eszembe jutott Brehm, aki leír egy szi-bériai néptörzset, egyikét azoknak, kik azokat az állatokat vadászzák, mik a prémekeket szolgáltatják, melyektől a százhatvanezer koronás bundák készülnek. Azok az emberek mennyire jóindulatúak, családiasak, jámborok, mennyire kevéssel beérők. Évhosszat tervezgetik, hogy a gyűjtött bőrök árából milyen bőséget fognak az egész családra árasztani. Aztán elmennek Niszinovgorodba a vásárra. Minden évben egyszer. A vásár rendszeren jól út be. Hanem megízlelik a pálinkát. Aztán nem mennek el addig, a míg a pálinka elnem ragadja minden pénzöket. És élnek másik évhosszat nélkülözésben szegénységben, tervezgetésben. A niszinovgorodkövetkező vásárig. A mikor megint beavatkozik a pálinka a számításukba. És ez

Ledny.

Akár kettőt, — egyszeribe . . .
(Két kis-széket hoznak elő a királyné leül, — ölébe veszi a kancsót s a következő táncz közben koronkint hőrpint egyet, később visszazadja üresen.)

Ledny. (Másik kancsót kínál neki.)

Kirdlyné. (Homlokára mutat s zavart jelez, hogy már fejébe szállt, elég volt.)

Ledny. (Meghajtvá magát, a korsóval visszazalép.)

Kirdly.

Láttalak hát benneteket,
— Isten tartsa jókedvtek',
Ámde most már ti lássatok
Sok mulató kis alakot,
Mert a mi kisvilágunkban
Jókedv, öröm szintén megvan,
Hallják hangom' (fútyenti) és jöjenek,
Tánczot ropva üdüljenek!
(Leül; törpék több oldalról érkeznek tánczolva; bókólnak a királynak és népnek, majd poharakat ragadva, menüettszerű társas tánczot lejtenek, — azután ballet tetszés szerint, — minék végeztével a törpék hirtelen eltűnnek.)

Kirdly. (Feláll, a Királyné is.)

Mi végeztünk, — a sor mostan,

így tart évről-évre, — nemzedékről-nemzedékre . . .

Hanem ezek semminek, a mi tudás, híret se hallották . . .

Hát mi is ott tartanánk?! . . .

Létező és létezett közoktatásügyi kormányok! Tanügyi politika, a mi ilyen állapotokat tenyészt! De mikor a vezetők se emelkedtek odáig, hogy az állam egyik első kötelessége gondoskodni, hogy az az embernek való létben éléshöz szükséges ismereteket megszerezze!

Azonban nem okoskodom. Hanem mit lehessen ilyen lét mellett a szülőkkel elérni? Mikor ez a megcsöknyösödött elfogultság nemcsak a pálinkát érintő dolgokban van meg!

Ha kivezető, mentő gondolatom lett volna! Kalapot emelek, a ki ilyenmel előáll! A helyzet vigasztalansága szemléletén magamnak is mentőhorgonynak tűnt fel, mikor a másik tanakodó társam úgy nyilatkozott: magukat a fiukat kell elővenni; ki nem forrott lelkületüket meglehet nyerni a jónak. Aztán ismét emlékeztünk Bacsics gvardiánról, a ki felkereste a fiatalokat s jóakarattal, szelidséggel, türelemmel tanította, figyelmeztette, intette rossz szokásaik elhagyására, jó magaviseletre, illemre. Még pedig sikerrel. Hanem a mióta elment, vissza állt a régi állapot. Sőt rosszabbodott. Hányi-vetiség, durvaság újból elhatalmasodtak. Megnyilatkozva a fiatalok lelkületének minden megnyilvánulásában. A mi a közre is tartozik: elkezdve onnét, hogy mulatságaikban szájukban égő szivarral tánczolnak, kipörköléssel fenyegetve a párjuk ruháját, arcát, szemét — odáig, hogy elpiszkítják, elállják az asphalton s éltes embereket, intelligens nőket kényszerítenek, hogy utjukban őket kikerülve a sáron gázoljanak keresztül.

Tehát a fiatalokat kellene megnevelni. De kinek és hogyan? Mit tehet egy ember? Ki az, a kire hallgatnak? Vállalkozik-e? Ha valami lehetne, csak az összes értelmiségi elemek együttes közös működésbe állása mellett gondoltam. Köztisztelőbe álló neveket említettek. A kikre legtöbbet adnak Szécsényben.

Megkell próbálni Felkerestem, a kit első helyre helyeztek s elmondtam neki, mit kérek tőle. Azt felelte, kész lenne mindenre,

beiratkoznék a katolikus körbe, társakat verbuválna s rendszeren ellátogatna velök s é intkeznék a fiatalokkal, a mint kívántatnék hanem — azt fognák majd rá, hogy egyéni célokat hajhász, vagy hogy szét akarja a kört robbantani.

Nem mondhattam rá, hogy tévedésben van.

Megmondom: az én gondolataim nem ilyen segédeszközök alkalmazásán járnak, a mely segédeszközök hatnak ideig-óráig, mint Bacsics gvardián esete láttatja, hanem a gondolkodást, a szokásokat, az emberek lelki világát akarnám átfórnálni úgy, hogy ezek a durva kinövések, a mik kóros kinövések, eltűnjenek. Megakarván menteni a kedélyt ezekben a fiatal lelkekben. A kedélyt, a mi a léleknek az, a mi a rózsának az illata. Egészséges, edző, lélekderítő kedvteléseket. Felvilágosított értelmet. És értelem világánál a lelkület épségének az emberiség jellegében megnyilvánulásait. Fejlesztetni a lélek épségét s megszólaltatni és megnevelni benne az emberiséget.

Mi fog tovább történni? Az ellentétek szinte áthidalhatlanok. És határozottan úgy állunk, ebből a bajból nem kifelé haladunk, hanem beljebb. A helyzet pedig annyira kényes: elejtett szavakra, nyilatkozatokra is vigyázni kell, nehogy félreértessék az ember. Balul itélnék meg s akaratlanul inkább ártana.

Mindenek felet azonban lehetetlen, hogy a kiket a gondviselés megáldott belátással, tartózkodásukból ki ne lépjenek, fel ne fedjék az utat, a melyen az ellentéteket kiegyeztetni, a korlátokat elhárítani s a sikert megvalósítani lehet.

Nem úgy mondom pedig mint a ki ezt búcsú üdvözléssel szánta. A helyzet az: lehet tenni. Mindnyájunk ügye, mindnyájunk érdeke. Folytatása lesz. Kell, hogy az legyen.
(Folyt. köv.)

H I R E K.

Az előljáróság figyelmebe. (Távollétemben valaki a következő írást hagyta asztalomon, nyilván a lapban leendő közlés végett):

Nyujtsunk át feliratot az államépítészeti hivatalnak az iránt, vágassa ki a jeget a

Jó bányászok, rajtatok van.
Vigadjatok, mulassatok,
Ránk áldással gondoljatok.
(A tárna két nyílásán külön el.)

Öreg bányász.

Áldás szálljon mindenkire,
Ki jó szívvél tért be ide! . . .

Ledny. (Jankónak.)

Ugyan Jankó, te megcsipted;
Zárd kebledre ékes hived' . . .

Más ledny.

Bizony akár zsebre tegye,
Tán kettő is férne bele . . .

Ledny.

Tüskét, bokrot kutatott át —
S megtalálta a nagyanyját.

Többen.

Kell-e szép pár, édes Jankó,
Ha válogatsz, így van ez jó' . . .

Jankó.

Hagyjatok már békét nekem,
Elég bánat a szerelem,
Mely szívemet tépi, dulja
S nem vezérel igaz utra . . .

Zsuzsó, Zsuzsó, ha elhagytál,
Jelenj meg majd sirhalmomnál.

Mind. (Ujjaikkal fűgét mutatva.)

Kiálthatod százszor Zsuzsót,
Nem érti bűd' bár hallja szód'
Itt lappang s bár vesztéd lássa,
Nem ont könnyet a fejfádra! . . .

Zsuzsó. (A jobboldali tárnanyílás szögletéből előlép, hol nagykendővel letakarva volt.)

Most én mondom, hagyjátok őt,
Az igazi hű szeretőt,
Kinek nincs a földön párja
Mély érzésre, szívjóságra . . .

Bolond, aki azt félti már,

Kit sajátként keblére zár,
Kit becsület és tiszta hit
Boldogságos igába vitt,
Kit ábránd nem éltet többé —
S elrebegette: mindörökké!

Ámde, kinek hű érzése

Vágyáson tul alig ére,
Ki még eped, ki még óhajt,
Méltán hallatt kétes sóhaj,
Méltán örzi, félti kincsét,
Mely szívéhez fűzve nincs még —
S olyan, álljon bár mellette,
Mintha lenne száz mértföldre,
Melynek vidul látására —

Rákóczi uton végig a törvényhatósági köz ut árkában a víz lefolyás lehetővé tétele végett. A mi által a Rákóczi utba torkoló nagy és kis kert utcák torkolatait járhatóvá lehet tenni mert ma már arra járnak és átjárni csak az egészség és testi épség veszélyeztetésével lehet. Valamint ekként az Erzsébet sétány mellett levő átjáró is használhatóvá válik.

Ugy látszik a városházán se tudják, hogy az iskolás lányok olvadáskor déltánként bokán felül érő vízben lubickolnak a zárda utca alsó részén, az Erzsébet tér végén levő átjárónál pedig testépségeket veszélyeztetik. Vagy lábtörések szükségesek e arra is, hogy a víz lefolyásának lehetővé tétele irát tör-ténjék valami?

Halálozás. Blumenthal Márton szécsény-halászi lakos f. hó 2-án Halászipan elhunyt. Az elhunyt 86 évet élt puritán egyszerűségben s becsüleltséggel és jellemtisztasággal szinte közmondásszerű volt. Halálát Blumenthal Gábor polgártársunk több testvérével együtt gyászolja.

Vizsgálat. Kirperger István polgártársunk f. hóbau Beszterczbányán a megtartott vizsgálatok alkalmával az ácsmesteri vizsgát kitűnő sikerrel letette. A törekvő fiatalembert elért sikerében mi is üdvözljük.

Kávéházi botrány volt a farsangi ünnepek alkalmából városunkban. Ugyanis Seres Ferencz helybeli asztalos mester, képviselő-testületi tagot Bögözi Antal helybeli fodrász arcuzl utolta. Igazán csak sajnálni lehet, hogy iparosaink között ily egyetlenség uralkodik.

A hóolvadás időszakának beálltával a járókelők lépten-nyomon ki vannak téve annak, hogy a hólé az ereszetől a nyakukba csurog. Tudtunkkal szabályrendelet van arra, hogy az asphalt-járda tulajdonosok kötelesek házukat csatornával ellátni. Miért nem gondoskodik az előljáróság ezen rendelet sürgős végrehajtásáról?

Ha a biztosító-társaság a biztosítással szerződést jogosulatlanul szüntette meg, a lejárt díjat akkor sem követelheti, ha a díj oly időre vonatkozik, melyre biztosító a veszélyt viselte. Így döntött a Kuria 1908 évi 410—107. szám alatt, mindkét elsőbíróóság ítéletét megváltoztatván akként, hogy ha a felperes volt igazgatója F. K. által leteszi a

S mely tünékeny, mint a pára:
Egy gondolat — s más boldogabb
Halandó im elébe csap,
Elröpíti kis madarát
Hagyva bunak képét, nyomát.
Édes Jankóm, kis madarad
Ezentul már nálad marad,
Kezes is lesz, szódra figyel,
Amig dobban ez a kebel,
Tied vagyok már egészen,
Isten engem úgy segítjen!
Kipróbáltam szerelmedet:
Aki így félt, hiven szet.
(Megöleli.)

Jankó.

Jól van jól, — de többször Zsuzsó,
Nem leszek ily kengyelfutó.
(Átkarolja.)

Óreg bányász.

Zsák a foltját megtalálja,
Lányok, ifjak fel a tánczra!

Ledny.

Előkerült Zsuzsika,
Zendüljön a muzsika!

(A zene tánczra élénkül, — a párok lejteni kezdenek, — mi közben:)

(A függöny legördül.)

főskül arra, hogy az alperessel nem állapodott meg abban, hogy alperes a biztosítási kötvény szerint mindenik év márczius 27-én esedékes díjrészletek közül a harmadik és következő évek díjrészleteit mindenik évre márczius hó helyett jogositva lesz kamatmentesen december hóban kifizetni, arra az esetre alperest kötelezni, hogy 4176 korona 72 fillér tőkét stb. megfizessen.

A petroleum-kartel. Az utóbbi napokban hírelték, hogy a petroleum-kartel megújítása érdekében, hosszú idők óta folytatott tárgyalások végre eredményt ígérnek és a kartel létrehozása küszöbön áll. Mint beavatott forráshól értesülünk, ezeknek a híreszteléseknek semmi tényleges alapjuk nincs és a kartel még ma is olyan távol áll a megalakulástól, mint hónapok előtt. Igaz az, hogy a nagyfinomítók egy oly czélú konvenczió létesítését kezdeményezték, mely szerint az idén a határidő-kinálatok idő előtti megkezdése mellőztessék. Egy újabb értekezlet azonban elvetette ezt az eszmét, miután konstatálva lett, hogy a finomítók nem gondolnak az idő előtti határidő-kinálatokra, minélfogva az ezt meggátló konvenczió létrehozása szükségtelen. Ez világos jele annak, hogy az általános petroleum-kartel behozására nem lehet számítani és ha mégis valamely kartelszerű egyezmény létrehozatnék, ebben csak a bécsi és a budapesti nagy bankok érdekszférájába tartozó finomítók vennének részt.

Új ezüstkoronák és tizkoronások. Az osztrák kormány új törvény javaslatot terjesztett a Reichsrath elé, melyhez hasonlókat a magyar kormány is rövidesen be fog nyújtani a magyar parlamentnek. A törvényjavaslatok új ezüst kurrenspénzek kiveréséről és a tizkoronás bankjegyek forgalmának emeléséről szólnak. Nevezetesen 100 millió kor. értékű ezüst egykoronás és 50 kor. értékű kétkoronás fog kiveretni, utóbbiak az ezüst egyfintosok helyének betöltése végett. Ebből a 150 millió kor. ezüstpénzből Ausztriára 105, Magyarországra 45 millió esik. A tizkoronás bankjegyek kiadása jelenleg 160 millió koronában van kontingentálva; jövőre a kontingentálás megszűnik és az Osztrák-Magyar Bank, ép úgy mint a huszkoronást, tetszés szerinti mennyiségű tizkoronást hozhat forgalomba.

Kitüntetés. A pozsonyi nemzetközi műfőző-, népélemezési és háztartási kiállítás által 1908 december hóban rendezett sörversenyen a Hercules-sör egyhangulag az első díjjal: az „oklevéllel az aranyéremkereszthez a koronával és a kiállítási zomácczerezzel” lett kitüntetve. Ezen kiváló gyártmány városunkban Barok József czégnél kapható.

Kitüntetés. Jabláczy Miklós királyi tan. pénzügyigazgatót ő Felsége a király miniszteri tanácsossá léptette elő. A kinevezéshez őszintén gratulálunk.

Fellegek. A puszkaporos hordó, a minek Bismarck a Balkánt elnevezte, csakugyan felrobbani készül. A diplomácia bogozza a kérdést s most már a játékos hevülők fellengzése mámorában a dunai monitorok néhány ágyu dördülése talán nem is segíthetne.

De nem mártjuk bele magunkat a nagy politikába. Innen-onnan ugyanis minden politikai kérdés átalakul gazdasági kérdéssé. S mi lenne elsőbbrangu gazdasági kérdés, mint a háború? Arról, hogy az európai börzék érzékenyebben mint a higany reagálnak, ha György, a maga nációjának e pregnans képviselője, — harci floskulust kiereszt, már nem is beszélünk. Az meg éppen nem vizsgálható, a mi néhány zabliferanst boldoggá tesz, hogy a zab ára mind nagyobb, mert minden bizonytalanná válik nálunk talán jóidőre. Még egy győzelmi háborút se áhitnak

az emberek, a mióta a technika oly félelmetessé tette a háborút s mióta a nemzetek és uralkodók belátták, hogy egy belső fejlődésben boldog ország békéje többet ér minden területszerződésnél, ha az a pacifikáció tömörked költségét igényli és érzésben övé soha sem lesz.

Az bizonyos, hogy a tornyosuló fellegek sötétek. Mindenképpen óhajtjuk, hogy a diplomácia közbelépése vessen véget ennek a bizonytalanságnak.

Mert akármilyen felszínesen nézzük is a kérdést, egy kétségtelen, hogy belső bajaink közben soha rosszabbkor nem jön a háboru hire mint most. Már évek óta pangó gazdasági vrszonyok vannak. Semmi fellendülés és a tőkének avatos tétlensége. Ez aztán ipart, kereskedelmet sorvaszt. Pang minden. Egy új gazdasági lendülés a munkáskezek ezreinek adna foglalkozást és tisztos keresetet. A vármegyék közgazdasági bizottságain az alispánok riasztó híreit közölnék arról, hogy noha Amerikában még mindig pang az ipar és kereskedelem s tulontul sok a munkátalan kéz: itthon csoportok kelnek tengeri utra s mennek — elpusztulni Amerikába. A helyett, hogy egy gazdasági lendülés vissza hívná a messze idegenben szerencsét próbáló honfitársaink millióra menő számát, a vérvesztéség mindég nagyobb és nagyobb lesz. A gazdasági okok mellett kétségkívül a háboru fellege is riaszt sokat. Bizonynyal győzni fogunk! Hiszen ez nem is kérdés! De valjon győzelmünk, még a legfényesebb is, felér e azzal a gazdasági rázkódtatással, bizonytalansággal a mit a háboru okozott, sőt már csak a háborus előkészület is?

Ekként mérlegelve a kérdést, csak a sopánkodás és a legőszintébb sajnálat jut a vidéki sajtó részére, mikor szóvateszi a háborus híreket. Mert csakugyan túl vagyunk azon az izléstelenségen és olimpiai nagyképűségen, hogy hivatottnak érezzük magunkat Aerenthalnak tanácsokat osztogatni. A béke minden barátja állandóan konservál: erejét, anyagi és erkölcsi tőkéjét. És a konserválásnak ezt a módját nem minden siker nélkül gyakoroltuk, a polgári munka handabandázást nem tűrő nyugodt élet tiszta örömeivel. Felleg borult a közelet egére. A nemzeti erőgyűjtés nyugodt munkaterületéről átsiklottunk talán arra a térre, a hol a történelemnek több mondani valója lesz. Adja Isten, hogy az oknyomozó történelem utódainknak azt derítse föl, hogy a fellejárás nemzetünknek hasznára volt! Legjobban szeretnők azonban, ha a történelem a harci zaj regisztrálásánál maradhatna!

Ellesett párbeszéd.

- Borzasztó!
- Mi borzasztó?
- Az, hogy ezeket fizetünk az aszfaltért, a csatornázásért és azért az ember nem képes a járdán végig menni, hogy sárba, vagy vízbe ne kelljen lépnie!
- És rettenetes!
- Mi rettenetes?
- Az, hogy az aszfalt éppen ott a legpiszkosabb, ahol a tisztántartás a nemes városi előljáróság feladata lenne. De ezt nem bánám, csak már megjönne a hajó.
- Milyen hajó?
- Exposs rendeltem egy személyszállító hajót, hogy az Engel trafiktól a kávéházba átmehessek. Engedélyt vállok iparra is,
- Sok szerencsét hozzá!
- Szervusz!

Malata-tápsör különlegesség

Hercules-sör

Főraktár: Barok József

szécsény. 1-5

DEZSÓKÉMI Vasárnap 12 és 1 óra között várja, együtt ebédelünk. Addig is csokol Anyuskád.

MISKOLCZI MARGITKA! Levelet ne várj tőlem mért félek, hogy a Szunyog megszúrta. Rövidesen meglátogatlak. Csokol Floda.

JOLÁNKÁMI Leveled várja. „Titkos imádód.”

Vető-árpa. Hanna vidéki Kwassici I-ső után termelés Berlinben I-ső, Budapesten II-ik díjjal kitüntetve.

Tenyész kocák és kanok. Mangalica faj 1 évesek 60%-al átvészelték többszörösen kitüntetve, eladó. Cim: Emődi Vilmos és Testvere Intézősőgnél Szécsényben.

Veszek bármily mennyiségű és bármily faj burgonyát v. állomáshoz szállítva. Egyben felkérem a földbirtokos urakat, saját érdekükben, tisztafajú rózsaburgonya termelésére, melyhez megfelelő vetőmagot jutányos árban számítok meg.

Pollák L., Bonyhád (Tolna megye). Lakásom jelenleg: Balassagyarmat, „Magyar Király” Szállóda.

Hirdetmény.

A losonczy 16-ik mezei ágyus ezred részére szükséges ezer metermazsa száma ajánlataikat az eladni akarók f. évi márczius hó 20-ig nyujtsák be

A cs. és kir. 16. tüzér-ezred élelmezési osztályához.

79/1909 szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Besztercebányai kir. járásbíróság 1908. évi Sp. 1054/3 számú végzése következtében dr. Wertheimer Árpád ügyvéd által képviselt Mayer Jakab javára 69 kor. 85 fill. s jár. erejéig 1909. évi jan. hó 22-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján felül lefoglalt és 723 korona 16 f.-re becsült következő ingóságok, u. m. korcsmai berendezés, bútorok, 1 varrógép, ágyneműek, borok és szeszes italok, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szécsényi kir. járásbíróság 1908-ik évi V. 620 2 számú végzése folytán 69 kor. 85 fill. tőkekövetelés ennek 1908. év augusztus hó 18-ik napjától járó 5% kamatai eddig összesen 50 kor. 14 fillérben bíróilag már megállapított és árverés kitűzés 2 kor. 80 fill. költségek erejéig Csitárban leendő eszközzésére 1909. évi márczius hó 19-ik napjának délelőtti 11 óra határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Szécsény, 1909. évi márczius hó 1 napján.
Nagy, kir. bir. végrehajtó.

Igen finom, zab és arparmentes

TAVASZ BUZA

kapható BAYER SÁNDOR-nál

Szécsényben.

GRANTZ DAVID

könyvkötészete

Balassagyarmaton

Kossúth Lajos-utca 6.

Elvállal mindennemű könyvkötői, valamint e szakmába vágó összes munkákat, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig. Díszdoboz munka, egyszerű és díszdoboz készítés.

Hirdetések a legjutányosabb árak mellett vétetnek fel a „Szécsényi Hirlap” kiadóhivatalában.

GLATTSTEIN ADOLF

könyvnyomdája,

könyv- és papirkereskedése,

M. kir. dohány és szivar árudája,

a Szécsényi Hirlap kiadóhivatala

Szécsényben.

Elvállal mindenféle könyvnyomdai munkákat a legjutányosabb árak mellett.

Nagy választék helyi és más képes levelezőlapokban.

Nagy raktár:

Irodai papir, levélpapir valamint dobozpapirokban.